

Humanitarna udruga Duga Vukovar

K. A. Stepinca 27
32000 Vukovar
Republika Hrvatska

Republika Hrvatska
Ministarstvo poljoprivrede
Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

U Vukovaru, 26.09.2023. godine

OTVORENO PISMO

Kontinuirani rast siromaštva u Hrvatskoj naglašava važnost malih humanitarnih organizacija i socijalnih samoposluga na lokalnoj razini

Poštovani,

Humanitarna udruga Duga Vukovar osnovana je 2013. godine te je posvetila svoj rad borbi protiv siromaštva i zaštiti najranjivijih skupina naših građana. Svojih prvih 10 godina rada posvetila je mijenjanju svih lica siromaštva – i to za čak 5000 građana i sugrađana grada Vukovara, grada Iloka i 7 okolnih Općina (djeluje na području 27% VSŽ) kojima je do sada, kroz sve Programe koje provodi, imala mogućnosti pomoći.

Siromaštvo u Hrvatskoj ima tendenciju kontinuiranog rasta. Tomu u prilog ide činjenica da je 2/3 stanovništva starije populacije sa primanjima ispod praga siromaštva. Veliku ulogu u skrbi za osobe treće životne dobi imaju upravo male humanitarne organizacije, socijalne samoposluge na lokalnoj razini. Rad malih humanitarnih organizacija i socijalnih samoposluga oslanja se na donacije i projektna financiranja koja često nisu dostatna da bi se ostvario potreban kontinuitet u uslugama koje su od životne važnosti za korisnike, osiguranje sredstava za održivost i jačanje kapaciteta organizacija, nepostojanje kvalitetne komunikacije sa relevantnim dionicima u donošenju odluka zajednički su problemi malih humanitarnih organizacija koje želimo riješiti.

Kao dio podloge za osmišljavanje održivih modela rada i suradnje humanitarnih organizacija koje su svoje djelovanje posvetili borbi protiv ovog problema Humanitarna udruga Duga Vukovar u partnerstvu

sa Centrom za edukaciju i informiranje potrošača Bilje u sklopu projekta „Teachgiving – zajedno protiv siromaštva hrvatskog sela“ uz financijsku podršku Programa Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj kroz financijske mehanizme Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP-a napravila je istraživanje u tri faze: provedbu online anketnog upitnika o filantropiji u Hrvatskoj, provedba anketnog upitnika upućena jedinicama lokalne i regionalne samouprave na području Vukovarsko-srijemske županije u svrhu definiranja najbolje strategije za jednakost i dostupnost pomoći starijim osobama i provedba individualnih intervjua o značaju koja je pružena pomoć imala za korisnike socijalne samoposluge Duga Vukovar i ostalih Programa Humanitarne udruge Duga Vukovar u datom trenutku. Kako bismo osigurali kontinuiranu i sveobuhvatnu podršku osobama starije životne dobi koje se suočavaju s kontinuiranim siromaštvom, predlažemo sljedeće korake:

1. **Povećanje svijesti:** o svrsi i važnosti malih humanitarnih organizacija i socijalnih samoposluga među građanima, ali i među donositeljima odluka kako bi se osigurala podrška i prepoznavanje njihovog rada. Male humanitarne organizacije i socijalne samoposluge na lokalnoj razini imaju blisku povezanost sa svojim stanovnicima i stoga su u idealnoj poziciji da prepoznaju i odgovore na potrebe svojih građana. Ovakve organizacije igraju ključnu ulogu u pružanju hitne pomoći i kontinuirane podrške onima koji se bore sa siromaštvom. One nisu samo izvor materijalne podrške, već često predstavljaju i emocionalnu potporu te mjesto gdje se osjećaju slušanima i razumijevanima. Imajući na umu demografske trendove, sve veći udio starijeg stanovništva zahtijeva prilagodbu socijalnih usluga i programa kako bi se osiguralo njihovo optimalno fizičko, emocionalno i društveno blagostanje. Ovo uključuje pristup specifično prilagođenim uslugama ovoj skupini -zdravstvenoj skrbi, društvenim aktivnostima, prehrani uključujući dostavu namirnica na kućnu adresu, edukacije o sprječavanju nastanka otpada od hrane, suradnja između donatora stvarajući most između resursa i onih koji ih najviše trebaju, edukacije o zdravlju i pravima te različitim oblicima podrške u obavljanju svakodnevnih zadataka koji bi starijim osobama omogućili aktivno i neovisno sudjelovanje u zajednici.
2. **Financiranje:** ova važna djelovanja zahtijevaju financijsku potporu. Neophodno je osigurati sredstva za dugoročno provođenje aktivnosti. Nažalost projektno financiranje kako za nas tako i za ostale humanitarne organizacije ima i svoje brojne negativne aspekte – vremensko ograničenje provedbe i „pauze“ do ugovaranja novih poziva. Razmotrite dodjelu sredstava kako bi se održala njihova stabilnost i kontinuitet.
3. **Suradnja i koordinacija:** u suradnji sa jedinicama lokalne i područne samouprave osigurati socijalnim samoposlugama održivo financiranje. U suzbijanju siromaštva važnu ulogu imaju socijalne samoposluge, neovisno da li ih vode velike crkvene i karitativne organizacije ili male humanitarne organizacije civilnog društva. Neophodno je sagledati važnost svih, uključiti ih u procese planiranja, omogućiti im jednak status kod prijavljivanja natječaja, jer upravo isključivanjem malih humanitarnih organizacija civilnog društva iz navedenog isključujemo veliki broj najpotrebitijih sa naglaskom na osobe starije životne dobi. Uz navedeno, rad i financiranje socijalnih samoposluga nije niti zakonski regulirano.
4. **Suradnja sa poljoprivrednicima:** s obzirom na važnost socijalnih samoposluga kao ključnih aktera u borbi protiv siromaštva i osiguravanju dostupnosti hrane onima koji su najugroženiji te istovremeno važnost poticanja poljoprivredne održivosti, želimo skrenuti pažnju na potrebu za podrškom koja bi olakšala poljoprivrednicima doniranje svojih proizvoda socijalnim samoposlugama.

- Organizirajte edukativne programe za poljoprivrednike kako bi ih informirali o prednostima doniranja te kako bi podigli svijest o važnosti ovakvih inicijativa.
- *Educiranje poljoprivrednika o doniranju hrane: Ova edukacija ima potencijal ne samo pomoći najugroženijima, već i pridonijeti održivosti poljoprivrede, lokalnoj zajednici i osjećaju društvene odgovornosti.*
- *Edukacija poljoprivrednika o mogućnostima doniranja hrane pomaže smanjiti količinu hrane koja inače završava kao otpad. To ne samo da pomaže osobama u potrebi, već i doprinosi održivijem upravljanju resursima.*
- *Edukacija podiže svijest poljoprivrednika o socijalnim potrebama u zajednici. Kroz bolje razumijevanje situacije najranjivijih članova društva, poljoprivrednici mogu bolje prepoznati svoju ulogu u rješavanju ovog problema.*
- *Edukacija o doniranju hrane potiče osjećaj društvene odgovornosti među poljoprivrednicima. To može rezultirati dubljim osjećajem pripadnosti zajednici i brige za one koji su manje sretni.*
- *Edukacija o doniranju hrane može potaknuti suradnju između poljoprivrednika, lokalnih organizacija i socijalnih samoposluga. Ova suradnja jača lokalne veze i zajedništvo.*
- *Edukacija može naglasiti važnost doniranja raznovrsnih i nutritivno bogatih namirnica. To osigurava da osobe u potrebi dobiju hranjive obroke koji podržavaju njihovo zdravlje.*
- *Poljoprivrednici koji doniraju hranu socijalnim samoposlugama mogu postati primjeri pozitivne prakse u svojoj zajednici. To može imati pozitivan učinak na njihovu reputaciju i poslovanje.*
- *Edukacija poljoprivrednika može pomoći identificirati prepreke i rješenja za doniranje hrane, uključujući logističke izazove i administrativne procese.*
- *Edukacija o društveno odgovornom poslovanju može inspirirati poljoprivrednike da razvijaju modele koji kombiniraju profitabilnost s doprinosom zajednici.*
- *Kroz suradnju, poljoprivrednici i socijalne samoposluge mogu zajedno razvijati nove modele distribucije hrane, pristupiti tehnologijama koje olakšavaju donošenje hrane do korisnika te inovirati u načinima podrške.*
- *Suradnja promiče lokalno gospodarstvo. Poljoprivrednici imaju priliku prodati svoje proizvode unutar zajednice, pružajući podršku lokalnoj ekonomiji i održavajući veze s lokalnim zajednicama.*
- Razmotrite uvođenje fiskalnih poticaja za poljoprivrednike koji doniraju svoje proizvode socijalnim samoposlugama. Ovo bi moglo uključivati porezne olakšice ili druge oblike financijske potpore.
- Efikasnije surađivati s lokalnim i regionalnim organizacijama kako bi osiguralo učinkovitu logističku podršku za prikupljanje i distribuciju doniranih proizvoda.
- Potičite udruživanje poljoprivrednika u kooperativne ili udruge kako bi se olakšalo organiziranje i koordinacija donacija.
- Osigurajte jasne smjernice i informacije o procesu doniranja proizvoda socijalnim samoposlugama, kako bi se olakšala provedba.
- Ministarstvo može istaknuti pozitivne primjere poljoprivrednika koji su uspješno uspostavili suradnju sa socijalnim samoposlugama, kako bi potaknuli druge na slične akcije.

- Ministarstvo može olakšati povezivanje između poljoprivrednika i socijalnih samoposlugama putem mrežnih platformi ili događaja.
 - Provodite istraživanja kako bi pratili učinci ove suradnje i identificiralo potrebe za daljnjim poboljšanjima.
5. **Istraživanje i evaluacija:** važno je kontinuirano praćenje **stvarnih učinaka** organizacija, socijalnih samoposluga i manjih humanitarnih organizacija civilnog društva kako bi se osigurala njihova učinkovitost i prilagodba potrebama zajednice i razmjenjivati informacije kako bi se izbjegla dupliranja napora i osigurala sveobuhvatna pokrivenost potreba i adekvatna podrška s ciljem osiguranja ljudskih prava i prava na dostojanstven život.
 6. **Dijalog i podrška:** - Osigurajte i potičite otvoreni dijalog između relevantnih dionika kako bi se razmjenjivala iskustva, najbolje prakse i prepoznali izazovi. Važno je uključivanje vlade i politike, nadležnih ministarstava, drugih OCD-a, poslovnog sektora, lokalne zajednice, akademske zajednice, medija i svih drugih relevantnih kako bi se unaprijedile strategije koje se bave uzrocima siromaštva, a ne samo njihovim simptomima. Ključnu ulogu imaju i mediji koji bi trebali više izvještavati o općekorisnim akcijama, jer ljudi često nisu svjesni o važnosti i potrebama za donacijama s ciljem rješavanje nekog društvenog problema, ali i o postignutim rezultatima takvih akcija. Potaknite medije da podrže rad humanitarnih organizacija i promoviraju općekorisne akcije. Potaknite medije na pružanje edukacija (na volonterskoj bazi) manjim neprofitnim organizacijama koje bi im pomogle u razvijanju bolje komunikacijske strategije. To uključuje razumijevanje kako kreirati relevantan i privlačan sadržaj za medije, kako pravilno komunicirati svoje poruke i kako se nositi s kriznim situacijama ili negativnim medijskim pokrivanjem, kako uspostaviti i održavati pozitivan odnos s novinarima i medijskim kućama, kako privući donatore, volontere i partnere, kako bi promovirale dobre prakse u oblasti humanitarnog rada i komunikacije i slično.
 7. **Edukacija i osposobljavanje volontera:** potičite i podržavajte projekte i programe edukacija i osposobljavanja volontera kako bi se poboljšala kvaliteta organizacija u pružanju usluga korisnicima programa. Neprofitne organizacije često ovise o volonterima i lokalnoj podršci. Njihov rad potiče zajednički duh što je važno za izgradnju solidarnog društva. Volonteri igraju ključnu ulogu u pružanju neposredne pomoći i podrške potrebitima, praćenju potreba zajednice, prikupljanju potrebne informacije, promoviraju rad neprofitnih organizacija, sudjeluju u podizanju svijesti o problemima s kojima se suočava lokalna zajednica i potiču nove inicijative za rješavanje društvenih problema.

U suvremenim društvima, neupitan je značaj neprofitnih organizacija koje svojim djelovanjem pokušavaju prevladati nesavršenosti kapitalističkog društva i poboljšati kvalitetu života pojedinaca ili pojedinih marginaliziranih skupina. Od početka demokratizacije u Hrvatskoj civilno društvo kontinuirano raste. Razvija se u kontekstu ljudskih, organizacijskih i financijskih potencijala, povećava se njihov utjecaj i priznaje ih se kao relevantne dionike u razvoju zajednice. No nažalost taj razvoj donio je sa sobom puno negativnih posljedica. Prva je birokratizacija rada, administrativna preopterećenja, nametanje silnih normi i okvira što je dovelo do toga da se udruge u Hrvatskoj danas sve više bave pravdanjem dobivenih sredstava a sve manje ostvarivanjem svrhe svog postojanja –

postizanjem društvene promjene, rješavanjem problema i zadovoljavanjem potreba građana te ukupnim razvojem zajednice.

Ukupno gledajući, postizanje održivog rješenja za problem kontinuiranog siromaštva među osobama starije životne dobi zahtijeva holistički pristup koji uključuje sve razine vlasti, civilno društvo i građane. Male humanitarni organizacije i socijalne samoposluge predstavljaju srce i dušu zajednice, brižno rješavajući problem kontinuiranog siromaštva (ne samo u smislu materijalnog siromaštva) među marginaliziranim skupinama društva s naglaskom na osobama starije životne dobi. Stoga važno je podržati inicijative i osvijestiti i naglasiti važnost malih humanitarnih organizacija i socijalnih samoposluga i njihovu ulogu koju igraju u borbi protiv siromaštva.

Vaša podrška, angažman i ulaganje u ove organizacije mogu značajno doprinijeti stvaranju osjećaja zajedništva, održivosti poljoprivrede i društva te ostvariti napredak prema boljoj budućnosti za sve. Vaša podrška čini veliku razliku u životima ljudi i zajedničkim snagama možemo promijeniti sva lica siromaštva.

S poštovanjem,

Tijana Prokić

Voditeljica projekta

Molimo Vas da potvrdite prijem ovog pisma.

| Humanitarna udruga Duga Vukovar | K. A. Stepinca 27 | 32000 Vukovar | Hrvatska | mob. +385 99 520 2211 | e-mail: duga@duga-vukovar.hr | web: www.duga-vukovar.hr | OIB 89493546468 |
|® IBAN HR 72 2340 0091 1105 9315 8|® SWIFT: PBZGHR2X | REGISTARSKI BROJ: 16001915 |